

Európai Unió energetikai követelmények

Dr. Csoknyai István
BME egyetemi docens

III. MEPS KONFERENCIA
2010-04-14.

Preambulum

1. A 2002. december 16-i 2002/91/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv lényegi módosítására kerül sor, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében is át kell dolgozni.
2. Mivel az Unió teljes energiafogyasztásának **40 %-a az épületekkel kapcsolatos**, az energiafogyasztás csökkentése és a megújuló forrásból származó energia felhasználása az építőipari ágazatban olyan lényeges intézkedések, amelyekkel csökkenthető az Unió **energiafüggősége** és az **üvegházhatást okozó gázok kibocsátása**. A megújuló forrásból származó energia felhasználásának növelése mellett az energiafogyasztásnak az EU-ban történő csökkentését célzó intézkedések révén az Unió teljesíthetné az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozásról szóló keretegyezményéhez (UNFCCC) csatolt Kiotói Jegyzőkönyvben foglaltakat, a **globális hőmérséklet-emelkedés 2 °C** alatt tartására vonatkozó, hosszú távú kötelezettségvállalását, valamint azon kötelezettségvállalását, hogy 2020-ra az **üvegházhatású gázok teljes kibocsátását legalább 20 %-kal**, nemzetközi megállapodás esetén pedig 30 %-kal az 1990-es szint alá csökkenti .

3. 2007. márciusi ülésén az Európai Tanács nyomatékosította azt, hogy teljesíthető legyen a 2020-ra a **20 %-os uniós energiafogyasztás-csökkenést** előirányzó célkitűzés. Az Európai Parlament pedig 2008. január 31-i állásfoglalásában a 2002/91/EK irányelv rendelkezéseinek megszilárdítását szorgalmazta, valamint több alkalommal, legutóbb az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatáról szóló, 2009. február 3-i állásfoglalásában felszólított a 2020-ra vonatkozó 20 %-os energiahatékonysági célkitűzés kötelező erejűvé tételére. Ezenkívül az üvegházhatású gázok kibocsátásáról a 2020-ig terjedő időszakra szóló, 2009. április 23-i 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat, mely kötelező erejű tagállami célkitűzéseket határoz meg **a szén-dioxid-kibocsátás 20 %-os csökkentésére** vonatkozóan. Ezek teljesítése szempontjából alapvetően fontos az építőipari ágazatban elérendő energiahatékonyság. A megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv pedig az energiahatékonyság előmozdításáról egy olyan kötelező erejű célkitűzés keretében rendelkezik, amely szerint 2020-ra a **megújuló forrásból előállított energiának** az Unió teljes energiafogyasztása **20 %-át** kell kitennie.

4. Intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy egyre több olyan építmény legyen, amely **nem csak** teljesíti a jelenlegi minimumkövetelményeket, hanem energiahatékonyabb is, és ezáltal hozzájárul az energiafogyasztás és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez . E célból indokolt, hogy a tagállamok a **közel nulla energiafelhasználású épületek számának növelését** szolgáló nemzeti terveket készítsenek, és ezekről rendszeresen tegyenek jelentést a Bizottságnak.

5. Uniós pénzügyi eszközöket és egyéb intézkedéseket valósítanak meg, és kiigazítják a már meglévő ilyen eszközöket és intézkedéseket az energiahatékonysággal kapcsolatos intézkedések ösztönzése érdekében.

- Európai Beruházási Bank (EBB)

  - „Marguerite alap”

- JEREMIE-program

- „Intelligens energia Európának II.”

- „ELENA”

- „Polgármesterek Szövetsége” kezdeményezés;

  - vállalkozási és innovációs program;

  - az IKT-politika támogatásának 2010-es programja,

  - a hetedik kutatási keretprogram.

- Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank

Ezek azonban nem helyettesíthetik a nemzeti intézkedéseket.

6. Mivel a **helyi és regionális hatóságok** kulcsfontosságúak ezen irányelv sikeres végrehajtása szempontjából, az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban lehetőség szerint **be kell őket vonni és konzultálni** kell velük a tervezési kérdésekkel, a tájékoztatásra, a képzésre és a szemléletformálásra vonatkozó programok kidolgozásával, valamint az irányelv nemzeti és regionális szintű végrehajtásával kapcsolatban. A tagállamoknak lehetővé kell tenniük az **építészek és a tervezők** számára és **ösztönözniük** kell őket, hogy az ipari vagy lakóépületek tervezése, kivitelezése és felújítása során megtalálják az energiahatékonyság javításának, a megújuló energia felhasználásának és a távfűtés- és hűtés alkalmazásának optimális kombinációját.

Az **épületgépészek és a kivitelezők** kulcsfontosságúak ezen irányelv sikeres végrehajtása szempontjából. Következésképpen **képzéssel** és egyéb intézkedésekkel kell biztosítani, hogy megfelelő számú épületgépész és kivitelező rendelkezzen **megfelelő szakértelemmel** a szükséges energiahatékony, illetve megújuló energiával kapcsolatos technológiák beszereléséhez és beépítéséhez.

7. A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy a az I. mellékletben rögzített általános keretszabályok bizonyos részeit a műszaki fejlődéshez hozzáigazítsa, valamint kidolgozza az energiateljesítményre vonatkozó **minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjei** kiszámításának módszertani keretét.

Az új direktíva tervezete

1. cikk - Tárgy

- (2) Ez az irányelv a következőket illetően állapít meg követelményeket:
- a) az épületek és épüleategységek integrált energiahatékonyságának kiszámítására vonatkozó módszer általános keretére;
  - b) az új épületek és épüleategységek energetikájára vonatkozó minimumkövetelmények alkalmazására;
  - c) az előbbi minimumkövetelmények alkalmazására a jelentős felújítás előtt álló meglévő épületek, a külső burok részét képező olyan szerkezetek, melyek utólagos hőszigetelése vagy cseréje jelentős hatással bír az épület energiahatékonyságára, valamint az utólag beszerelt, lecserélt vagy korszerűsített épületgépészeti rendszerek esetében ;
  - d) a közel nulla energiafelhasználású épületek számának növelését szolgáló nemzeti tervek elkészítésére;**
  - e) az épületek és épüleategységek energiahatékonyságának tanúsítására;
  - f) az épületekben található fűtő- és légkondicionáló rendszerek rendszeres ellenőrzésére; és
  - g) a tanúsítványok és ellenőrzési jegyzőkönyvek független ellenőrzési rendszerére.**

2. cikk – Fogalommeghatározások

- 2) **„közel nulla energiafelhasználású épület”**: az I. melléklettel összhangban meghatározott igen magas energiahatékonysággal rendelkező épület. A felhasznált közel nulla vagy minimális mennyiségű energiának igen jelentős részben megújuló forrásból kell származnia, beleértve a helyszínen vagy a közelben előállított megújuló energiát is;
- 6) **„megújuló forrásból származó energia”**: megújuló, nem fosszilis forrásból származó energia, ideértve a szél- és a napenergiát, az aerotermikus és a geotermikus energiát, a hidrotermikus és az óceánból nyert energiát, a vízenergiát, valamint a biomasszából, a hulladék-lerakóhelyeken és a szennyvíztisztító telepeken keletkező gázokból és a biogázokból nyert energiát;
- 14) **„költségoptimalizált szint”**: az energiahatékonyság azon szintje, amely egy épület becsült gazdasági élettartama folyamán a legalacsonyabb költséget eredményezi, amennyiben:
- a) a legalacsonyabb költséget az energiához kapcsolódó befektetési költségek, a karbantartási és üzemeltetési költségek (ezen belül az energiaköltségek és -megtakarítások, az épület fajtája és adott esetben az előállított energiából származó bevételek), valamint adott esetben az ártalmatlanítási költségek figyelembevételével kell meghatározni;
  - b) a becsült gazdasági élettartamot az egyes tagállamok határozzák meg. Ez az épület becsült fennmaradó gazdasági élettartamát jelenti;
- A költségoptimalizált szintnek abban a teljesítmény-intervallumban kell elhelyezkednie, amely tekintetében a becsült gazdasági élettartamra vonatkozó költség-haszon elemzés eredménye pozitív;

3. cikk - Az épületek energiateljesítményének kiszámításához szükséges módszerek elfogadása

Az épületek energiateljesítményének kiszámítására a tagállamok az I. mellékletben leírt közös általános keretnek megfelelő módszert alkalmaznak.

Ezt a módszert nemzeti vagy regionális szinten fogadják el.

4. cikk - Az energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a költségoptimalizált szintek elérése érdekében minimumkövetelményeket határozzanak meg az épületek vagy épületegységek energiateljesítményére vonatkozóan. Az energiateljesítményt a 3. cikkben említett módszerekkel kell kiszámítani. A költségoptimalizált szinteket az 5. cikkben említett módszertani kerettel összhangban kell kiszámítani, miután a metodológiát létrehozták.

5. cikk - Az energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítása

A Bizottság 2011. június 30-ig az épületek és épület elemek tekintetében összehasonlító **módszertani keretet** határoz meg az energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámításához. Az összehasonlító módszertani keretet a III. melléklettel összhangban hozzák létre, és az különbséget tesz új és meglévő épületek, valamint az épületek különböző kategóriái között.

- (2) **A tagállamok** az (1) bekezdés szerint meghatározott összehasonlító módszertani keret és a vonatkozó paraméterek alapján **kiszámítják** az energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelmények **költségoptimalizált szintjeit**, és a számítás eredményeit **összevetik** az energiateljesítményre vonatkozó **hatályos minimumkövetelményekkel**.

A tagállamok jelentésben **tájékoztatják** a Bizottságot a számítás alapjául vett összes adatértékről és alapfeltevéseiről, valamint a számítások eredményéről. A tagállamok rendszeres időközönként, legalább ötévente kötelesek ilyen jelentést benyújtani a Bizottsághoz. Az első jelentést **2012. június 30-ig** kell benyújtani.

6. cikk - Új épületek

- 1) Az új épületeknél a tagállamok biztosítják, hogy még a kivitelezés kezdete előtt felmerüljön és figyelmet kapjon alternatív rendszerek műszaki, környezetvédelmi és gazdasági szempontú megvalósíthatósága.

7. cikk - Meglévő épületek

Ezeket a követelményeket a felújított épület vagy épületegység egészére kell alkalmazni. Ennek alternatívájaként vagy kiegészítésként a felújított **épületelemekre is alkalmazhatók követelmények.**

A tagállamok ezenkívül megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a külső térelhatárolók részét képező olyan épületelemek, amelyek jelentősen befolyásolják a külső térelhatárolók energiateljesítményét, a cserét vagy az utólag történő beszerelést követően teljesítsék az energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelményeket, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

8. cikk - Épületgépészeti rendszerek

(2) A tagállamok **ösztönzik** az intelligens mérőrendszereknek az újonnan létrehozott vagy jelentős felújítás alatt álló valamennyi épületbe történő beszerelését, biztosítva ugyanakkor, hogy az ilyen ösztönzésre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, **2009. július 13-i 2009/72/EK** európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének 2. pontjával összhangban kerüljön sor. A tagállamok ezenkívül adott esetben ösztönözhetik az energiatakarékosságot szolgáló olyan aktív felügyeleti rendszerek telepítését, mint amilyenek az **épületautomatizálás, a szabályozó és a monitoring rendszerek.**

9. cikk - Közel nulla energiafelhasználású épületek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

a) 2020. december 31-éig teljesüljön az arra vonatkozó célkitűzés, hogy valamennyi új épületet a 2. cikk 2. pontja szerinti, közel nulla energiafelhasználású épületként építsenek meg, valamint

b) 2018. december 31-ét követően új épületet használatba és birtokba vevő közhivatalok gondoskodjanak arról, hogy épületeik a 2. cikk 2. pontja szerinti, közel nulla energiafelhasználású épületek legyenek.

A tagállamok nemzeti terveket készítenek a közel nulla energiafelhasználású épületek számának növelése érdekében.

(5) A Bizottság **2012. december 31-ig** és azt követően háromévente jelentést tesz közzé a közel nulla energiafelhasználású épületek számának növelése terén elért tagállami haladásról. E jelentés következtetései alapján a Bizottság cselekvési tervet dolgoz ki, és amennyiben szükségesnek ítéli, intézkedéseket javasol az ilyen jellemzőkkel rendelkező épületek számának növelésére, valamint a meglévő épületek közel nulla energiafelhasználású épületekké való költséghatékony átalakításával kapcsolatos legjobb gyakorlatok cseréjének ösztönzésére vonatkozóan .

10. cikk - Pénzügyi ösztönzők és piaci korlátok

- (2) A tagállamok **2011. június 30-ig** összeállítják az ezen irányelv által előírtakon kívüli, már meglévő – és adott esetben javasolt – azon intézkedések és eszközök **listáját**, a pénzügyi jellegűeket is beleértve, amelyek **előmozdítják** ezen irányelv célkitűzéseinek **megvalósítását**.
A tagállamok ezt a listát háromévente **frissítik**. A tagállamok ezeket a listákat közlik a Bizottsággal.
- (5) Az ezen irányelv végrehajtását támogató finanszírozás javítása érdekében, a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével a **Bizottság – lehetőség szerint 2011-ig – elemzést nyújt be** különösen az alábbiakról:
- a) azon, strukturális alapokból származó pénzeszközök, továbbá keretprogramok hatékonysága, szintjének megfelelő volta és ténylegesen felhasznált összege, melyeket az épületek, különösen a lakóépületek energiahatékonyságának növelésére használtak fel;
  - b) az EBB-től és egyéb közfinanszírozási intézményektől származó pénzeszközök felhasználásának hatékonysága;
- az uniós és tagállami finanszírozás és az energiahatékonyságba való beruházást ösztönözni képes egyéb támogatási formák összehangolása, és az, hogy ezen pénzeszközök mennyire alkalmasak az uniós célkitűzések teljesítésére.

11. cikk - Energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványok

- (6) Az épületegységekre vonatkozó tanúsítványok a következőkön alapulhatnak:
- a) az egész épületre vonatkozó közös tanúsítvány , vagy
  - b) egy másik, összehasonlítható és ugyanolyan energijellemzőkkel rendelkező épületegység értékelése ugyanazon az épület tömbön belül.
- (7) Különálló családi házak tanúsítványa más, hasonló méretű és kivitelezésű, illetve hasonló tényleges energiateljesítmény-minőségű építményekkel való összevetés alapján is kiállítható, amennyiben az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványt kiadó szakértő garantálni tudja, hogy az épületek jellemzői egymásnak megfelelnek.
- (9) Bizottság az érintett ágazatokkal konzultálva közös **2011-ig önkéntes európai uniós tanúsítási rendszert fogad el a nem lakáscélú épületek energiateljesítményére** vonatkozóan. Ezt az intézkedést a 23. cikk (3) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni. A tagállamok számára **ajánlott** ezen rendszer **elismerése**, illetve használata, vagy egy részének használata, az adott tagállam körülményeihez igazítva.

12. cikk - Az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvány kiállítása

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvánnyal lássanak el
- a) minden felépült, értékesített vagy új bérlőnek bérbe adott épületet vagy épületegységet, és
  - b) azon épületeket, amelyeknek legalább 500 m² hasznos alapterületén **közhivatal** működik, és amelyeket a nagyközönség rendszeresen látogat.
- ...-át** követően ezt a küszöbértéket **250 m²** -re kell csökkenteni.
- (4) A tagállamok előírják, hogy
- energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvánnyal rendelkező épületek;
  - energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvánnyal rendelkező épületek épületegységei; és
  - energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvánnyal rendelkező épületegységek
- értékesítésre vagy bérbeadásra kínálásakor a kereskedelmi médiában megjelenő hirdetésekben szerepeljen az épület, illetve épületegység energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványában feltüntetett energiateljesítmény-mutató.

13. cikk - Az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítvány kihelyezése

14. cikk - A fűtési rendszerek ellenőrzése

Az energiafogyasztás csökkentése és a széndioxid-kibocsátás visszaszorítása érdekében

15. cikk - A légkondicionáló rendszerek ellenőrzése

16. cikk - Jelentés a fűtési és légkondicionáló rendszerek ellenőrzéséről

17. cikk - Független szakértők

18. cikk - Független ellenőrzési rendszer

- (2) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett ellenőrzési jelentéseket és az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványokat kérésre az **illetékes hatóságok vagy testületek rendelkezésére kell bocsátani**

19. cikk – Felülvizsgálat

A Bizottság a 23. cikk szerint létrehozott bizottság támogatásával, az alkalmazás során szerzett tapasztalatok birtokában és az elért eredmények fényében legkésőbb **2017. január 1-jéig** értékeli ezt az irányelvet, és szükség szerint javaslatokat tesz.

20. cikk – Tájékoztatás

A **tagállamok biztosítják**, hogy azoknak, akik ezen irányelv **végrehajtásáért felelősek**, megfelelő **iránymutatás és képzés** álljon rendelkezésére.

21. cikk – Konzultáció

Az irányelv **hatékony végrehajtásának** elősegítése érdekében a tagállamok az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban és a helyzetnek megfelelően **konzultálnak az érdekelt felekkel**, többek között a helyi és a regionális hatóságokkal.

22. cikk - Az I. melléklet hozzáigazítása a műszaki fejlődéshez

23. cikk - A bizottság

(1) A **Bizottság** munkáját egy bizottság segíti.

24. cikk – Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti **rendelkezések** megsértése esetén alkalmazandó **szankciókra** vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. Az előírt szankcióknak **hatékónak, arányosnak és visszatartó erejűnek** kell lenniük. A tagállamok legkésőbb **–ig** értesítik ezekről a rendelkezésekről a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.

25. cikk - Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok legkésőbb **...-ig** elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljenek a 2–18. cikknek, a 20. és 24. cikknek és az I–II. mellékletnek.

A 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. és 24. cikk vonatkozásában a rendelkezések alkalmazását legkésőbb **[két évvel és hat hónappal a hatálybalépést követően]** megkezdik.

A 4., 5., 6., 7., 8. cikk és a 14., 15. és 16. cikk tekintetében a rendelkezéseket a közhivatalok által elfoglalt épületek esetében legkésőbb **...-tól**, az egyéb épületek vonatkozásában legkésőbb **...-tól** kezdik alkalmazni.

A 12. cikk (1) és (2) bekezdése rendelkezéseinek a bérbeadott különálló épületegységekre történő alkalmazását **2015. december 31-ig** elhalaszthatják. Ez azonban **nem eredményezheti** azt, hogy az érintett tagállamban **kevesebb** tanúsítvány kerül kiállításra, mint amennyit a **2002/91/EK** irányelv alkalmazása esetén állítottak volna ki.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

26. cikk - Hatályon kívül helyezés

27. cikk - Hatálybalépés

28. cikk - Címzettek

29. cikk - Közzététel

I. MELLÉKLET

Általános keretrendszer az épületek energiateljesítményének kiszámításához (a 3. cikk szerint)

- 3. A módszer megállapításakor legalább a következő szempontokat figyelembe kell venni:
  - a) az épület és a válaszfalak alábbi tényleges hőtani jellemzői.
    - i. hőkapacitás
    - ii. szigetelés
    - iii. passzív fűtés;
    - iv. hűlő elemek; és
    - v. hőhidak;
  - b) fűtőberendezés és melegvízellátás, beleértve ezek szigetelési jellemzőit;
  - c) légkondicionáló berendezések;
  - d) természetes és mechanikus szellőztetés, amely a légzáróságra is kiterjedhet;
  - e) beépített világítóberendezések (főleg a nem lakáscélú épületek ágazatában);
  - f) az épület kivitele, helyzete és tájolása, beleértve a külső éghajlati körülményeket;
  - g) passzív napenergia-hasznosító rendszerek és napsugárzás elleni védelem;
  - h) beltéri klimatikus körülmények, beleértve a tervezett belső klímát;
  - i) belső hőterhelések.

I. MELLÉKLET

Általános keretrendszer az épületek energiateljesítményének kiszámításához (a 3. cikk szerint)

- 5. E számítások alkalmazásában az épületeket a következő kategóriákba kell megfelelően besorolni:
  - a) különböző típusú családi házak;
  - b) lakótömbök;
  - c) irodák;
  - d) oktatási épületek;
  - e) kórházak;
  - f) szállodák és éttermek;
  - g) sportlétesítmények;
  - h) nagykereskedelmi és kiskereskedelmi szolgáltató épületek;
  - i) egyéb energiafogyasztó épületek.

II. MELLÉKLET

Az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványok és felülvizsgálati jegyzőkönyvek független ellenőrzési rendszere

- 1. Azok az illetékes hatóságok vagy testületek, amelyekre az illetékes hatóság átruházta a független ellenőrzési rendszer végrehajtásának hatáskörét, az évente kibocsátott energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványok statisztikailag szignifikáns hányadát véletlenszerű ellenőrzésnek vetik alá.

-

III. MELLÉKLET

Összehasonlító módszertani keret az épületek és az épületelemek energiateljesítmény-követelményei költségoptimalizált szintjeinek meghatározásához

Az összehasonlító módszertani **keret** lehetővé teszi a tagállamok számára az épületek és épületelemek energiateljesítményének, valamint az energiateljesítménnyel kapcsolatos intézkedések gazdasági vonatkozásainak meghatározását, valamint ezeknek a költségoptimalizált szint megállapítása céljából történő összekapcsolását.

IV. MELLÉKLET

A. rész

**A hatályon kívül helyezett irányelv és
módosítása
(a 26. cikk alapján)**

V. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

2002/91/EK irányelv - Ez az irányelv

Köszönöm a figyelmet!